
Dokument zasedanja

A8-0041/2019

29.1.2019

POROČILO

o izvajanju določb Pogodbe glede državljanstva EU
(2018/2111(INI))

Odbor za ustavne zadeve

Poročevalka: Maite Pagazaurtundúa Ruiz

VSEBINA

	Stran
OBRAZLOŽITEV – POVZETEK DEJSTEV IN UGOTOVITEV	3
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	7
MNENJE ODBORA ZA DRŽAVLJANSKE SVOBOŠČINE, PRAVOSODJE IN NOTRANJE ZADEVE.....	20
MNENJE ODBORA ZA PETICIJE	27
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	35
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	36

OBRAZLOŽITEV – POVZETEK DEJSTEV IN UGOTOVITEV

Uvod

V skladu s členom 9 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in členom 20 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) je vsakdo, ki ima državljanstvo ene od držav članic, državljan Unije. Državljanstvo Unije se doda nacionalnemu državljanstvu, ne da bi ga nadomestilo, in je sestavljeno iz kombinacije pravic in dolžnosti, ki so povezane s pravicami in dolžnostmi, ki jih podeljuje državljanstvo države članice.

Evropsko državljanstvo ni nikoli uspelo v celoti izkoristiti vloge, ki jo imajo evropski državljanji v povezavi z drugimi vidiki izgradnje Evrope, in ima zelo omejene vsebinske učinke za povprečnega državljana.

Evropsko državljanstvo je model, ki nikjer na svetu nima ustreznika. Njegova uvedba je dosežek evropskega projekta, vendar ni mogoče zanikati, da ni v celoti izkoriščen. Namen tega poročila o izvajanju določb Pogodbe, ki se nanašajo na državljanstvo, je oceniti učinkovitost pojmov iz Pogodb. Njegov cilj je tudi pripraviti priporočila za evropske institucije, da bi izboljšali izvajanje teh določb ter njihov domet in učinkovitost, da bi zmanjšali vrzel med procesom evropskega povezovanja in potencialom, ki ga ponuja evropsko državljanstvo.

Dejavnosti ugotavljanja dejstev

Med pripravo poročila so bile izvedene naslednje dejavnosti ugotavljanja dejstev:

- tehnični sestanki z Evropsko komisijo, GD JUST, C3 – državljanstvo in prosto gibanje,
- analiza akademske literature o prostem gibanju, nediskriminaciji, apatridnosti in pridobitvi državljanstva ter študij tematskega sektorja C o ovirah za pravico do prostega gibanja in prebivanja državljanov EU in njihovih družin (september 2016) ter službe Evropskega parlamenta za raziskave o programu Evropa za državljanke za obdobje 2014–2020 (julij 2016),
- analiza poročila Agencije za temeljne pravice o uresničevanju pravic državljanov EU: nacionalna sodišča, ki uveljavljajo prosto gibanje in s tem povezane pravice (avgust 2018),
- pregled sodne prakse, zlasti v zvezi s prostim gibanjem in izvrševanjem Direktive 2004/38/EU, zlasti zadeve Zhu in Chen (C-200/02), Ruiz Zambrano (C-34/09), Rottmann (C-135/08), McCarthy (C-434/09), Dereci (C-256/11), O in dr. (C-356/11 & C-357/11) Iida (Iida, C-40/11), Alimanovic (C-67/14).

Dvoumen status državljanstva EU

Sam pojem „evropski državljan“ povzroča nekaj nejasnosti, kljub temu, da Lizbonska pogodba EU opredeljuje kot zvezo držav in državljanov.

Glavna nejasnost izhaja iz dejstva, da je uresničevanje številnih od teh pravic neposredno povezano z enotnim trgom v skladu z določbami Pogodbe o prostem gibanju in se zato nanaša

samo na mobilne državljane: te vključujejo volilno pravico in prepoved diskriminacije na podlagi državljanstva. Državljeni EU lahko neodvisno uveljavljajo omejeno število državljanskih pravic, kot so podpora evropski državljanski pobudi (člen 24 PDEU), dostop do dokumentov (člen 11 PEU) in pravica do peticije, pravica, da se obrnejo na varuha človekovih pravic, in pravica do komunikacije z institucijami EU v katerem koli uradnem jeziku (člen 24) ter do določene mere pravica do konzularne zaščite (člen 23 PDEU). Njihovo izvajanje je še bolj zapleteno, saj državljanstvo EU součinkuje s številnimi drugimi določbami, zlasti z Listino EU o temeljnih pravicah.

Sodišča EU so močno prispevala k razvoju državljanstva EU, ob predpostavki, da naj bi državljanstvo Unije predstavljalo temeljni status državljanov držav članic¹. Sprva so to storila s pojasnitvijo številnih pojmov, ki so bili določeni v zakonodaji o prostem gibanju in so bili pozneje vključeni v Direktivo 2004/38/EU o državljanstvu EU. Nato je Sodišče Evropske unije s postopnim procesom razjasnilo odnos med nacionalnimi ukrepi in državljanstvom EU. Oblikovalo je zlasti sodno prakso, skladu s katero člen 20 PDEU „nasprotuje nacionalnim ukrepom, katerih učinek je, da državljanom Unije preprečujejo dejansko izvrševanje bistvene vsebine pravic, ki so jim podeljene zaradi statusa državljan Unije“².

Politične pravice

S političnega vidika narava državljanstva odraža pripadnost državljanov politični skupnosti, kar zadeva ključne elemente, kot sta legitimnost odločanja in sodelovanje posameznikov v političnem delovanju. Vloga političnih pravic je okrepiti dejavno sodelovanje državljanov v političnem procesu in prispevati k dobremu upravljanju.

Člen 15 PDEU (dostop do dokumentov), člen 22 PDEU (pravica voliti na evropskih in lokalnih volitvah v državi članici stalnega prebivališča) in člen 24 (pravica do peticije) PDEU so dobro uveljavljeni in tvorijo jedro političnih pravic, ki jih podeljuje evropsko državljanstvo. Čeprav je bila leta 2014 povprečna udeležba na volitvah v Evropski parlament 42,6 %, je bilo najbolj verjetno, da se bodo vzdržali mladi Evropejci (stari od 18 do 24 let). Glede na zadnjo raziskavo Eurobarometer je le 19 % anketiranih Evropejcev vedelo za datum naslednjih evropskih volitev; 31 % jih je odgovorilo napačno, 50 % pa jih je odgovorilo „ne vem“.

Z uveljavitvijo Lizbonske pogodbe je člen 15(3) PDEU postal pravna podlaga za dostop javnosti do dokumentov. Ta določba na vse institucije, organe, urade in agencije Unije širi pravico javnosti za dostop do dokumentov, vendar še vedno ni pričakovati sprejetja nove uredbe, s katero bi se ureditev dostopa javnosti do dokumentov prilagodila zahtevam iz Pogodbe.

Ena od temeljnih pravic, določenih v Pogodbah, je nediskriminacija, ki je bila uvedena na podlagi člena 19 PDEU. Čeprav je bilo sprejetih več sektorskih direktiv, žal od leta 2008 ni bil dosežen sporazum o horizontalni protidiskriminacijski direktivi.

---

¹ Zadeva Grzelczyk (C-184/99)

² Zadeva Ruiz Zambrano (C-34/09)

Ob upoštevanju primerov zlorabe osebnih podatkov je postalo stvar javnega interesa tudi zagotavljanje varnosti in integritete volitev. Pomembno je priznati dragocen prispevek Komisije k večji varnosti izvajanja prihodnjih evropskih volitev¹.

Evropska državljanska pobuda (člen 24 PDEU) je osrednji instrument demokratične udeležbe državljanov, ki je trenutno v postopku revizije. Od leta 2012 so bile uspešne le štiri pobude: Right2Water, One of Us, Stop Vivisection in Stop Glyphosate. Uredba o evropski državljanski pobudi se trenutno pregleduje, njen cilj pa je okrepiti to edinstveno pravico državljanov EU, da dejavno sodelujejo v političnem življenju EU.

„Evropa za državljane“ je program EU, ki je namenjen spodbujanju evropskega državljanstva s spodbujanjem aktivne udeležbe državljanov v demokratičnem življenju EU. Letos je Komisija predstavila predlog za program, ki ga bo nasledil, in sicer program za pravice in vrednote².

Opozoriti je treba, da je v teh programih velik poudarek na izobraževanju. Čeprav ima EU na tem področju omejene pristojnosti, se potencial Pogodb EU in zlasti člena 165 PDEU le redko uporablja kot pravna podlaga za spodbujanje evropske razsežnosti izobraževanja državljanov.

Spomniti se moramo, da so državljani, ki v celoti uveljavljajo svoje demokratične pravice v skladu z načeli pravne države, državljani, ki bodo povezani z demokracijo, ki jo gradijo, ter da sta demokracija in pravna država vrednoti Evropske unije v skladu s členom 2 PEU.

Prosto gibanje

Svoboda gibanja in prebivanja (člen 21 PEU), prepoved diskriminacije na podlagi državljanstva (člen 18 PEU) in prosto gibanje delavcev (člen 45 PEU) so verjetno vidiki evropskega državljanstva, ki so najbližje državljanom, saj so to svoboščine, ki jih je mogoče uživati vsak dan³, pa tudi morda zato, ker gre za svoboščine, ki temeljijo na zaupanju, solidarnosti in evropski koheziji.

Vendar je treba poudariti, da se prosto gibanje pridobi šele, ko se evropski državljani selijo (po podatkih Eurostata več kot 16 milijonov Evropejcev živi v drugi državi članici). Namen Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravicah državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic (direktiva o pravicah državljanov)⁴ je bil poenostaviti izvrševanje teh pravic z zmanjšanjem upravnih formalnosti. Vendar študije in poročila Komisije, Evropskega parlamenta ter drugih organov in agencij EU stalno poudarjajo pomanjkljivosti pri njenem izvajanju⁵. Raziskava je pokazala, da imajo številne države članice precejšnje težave pri

---

¹ Priporočilo Komisije z dne 12. septembra 2018 o mrežah za volilno sodelovanje, spletni preglednosti, zaščiti pred kibernetскими incidenti in boju proti dezinformacijskim kampanjam v okviru volitev v Evropski parlament.

² COM(2018)0383.

³ „Evropeizacija“ vsakdanjega življenja je za velik delež evropskih državljanov večja, kot si predstavljamo. Več kot 50 % Evropejcev recimo redno prek telefona, interneta, pošte ali elektronske pošte komunicira z družino in/ali prijatelji v tujini, je obiskalo vsaj eno drugo državo članico v zadnjih dveh letih, gleda televizijo v tujem jeziku ali pa je dobro seznanjenih z vsaj eno drugo državo EU (glej EUCROSS, raziskovalni projekt, ki ga je financirala EU).

⁴ UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

⁵ Glej recimo nedavno poročilo Agencije za temeljne pravice o uresničevanju pravic državljanov EU: nacionalna sodišča, ki uveljavljajo prosto gibanje in s tem povezane pravice (2018).

določanju ustrezne sodne prakse, ki je pomembna za prakso nacionalnih organov in nacionalnih sodišč. Prav tako se beleži diskriminacija na podlagi državljanstva, ki ni neposredno povezana z direktivo o državljanstvu, je pa pomembna za izvajanje prostega gibanja, in sicer v primerih dostopa do zaposlitve in različnih storitev (najem, bančništvo, izobraževanje) ter v zvezi z obdavčitvijo. Olajšanje pravice do vstopa in prebivanja družinskih članov državljanov EU, ki so državljani tretjih držav, je še vedno problematično v številnih državah članicah, zato se jim pogosto zavrne dostop do pospešenih postopkov za pridobitev vizumov in se na mejah soočajo s pretiranimi upravnimi zahtevami.

Prosto gibanje je eno glavnih vprašanj pri pogajanjih o postopku izstopa Združenega kraljestva iz EU. Status državljanstva več kot 4,5 milijona ljudi (3,5 milijona Evropejcev, ki živijo v Združenem kraljestvu, in več kot milijon državljanov Združenega kraljestva, ki živijo v drugih državah članicah) še vedno ni urejen.

Pravice v tujini

Pravica do konzularne zaščite, ki jo zagotavlja člen 23 PEU, izhaja iz dejstva, da nobena država članica ne vzdržuje veleposlaništev ali konzularnih predstavništev v vseh državah sveta (medtem ko ima 14 tretjih držav veleposlaništvo le v eni državi članici EU).

Ozaveščenost o teh pravicah je še naprej omejena, kot tudi njihovo izvajanje, zato je ocena njihovega izvrševanja upravičena. Treba je preučiti, kako bi lahko dodatno okrepili vlogo delegacij EU, zlasti glede na to, da direktiva 2016/679 dopušča prožnost glede delitve nalog med njimi in predstavništvu držav članic.

Poznavanje in uveljavljanje pravic iz državljanstva EU

Poznavanje in razumevanje pravic, ki izhajajo iz državljanstva EU, je očitno ena od horizontalnih težav, ki se veljajo za vse zgoraj navedene vidike državljanstva. Nedavne raziskave Eurobarometer¹, namenjene državljanstvu, kažejo, da le 54 % vprašanih pozna svoje pravice kot državljanov EU, 45 % jih ne pozna in 67 % vprašanih želi izvedeti več o njih. Za uspeh državljanstva EU so bistvenega pomena boljše in jasnejše informacije o teh pravicah ter jasne in posodobljene razlage, kako jih izvajati.

Možnosti, ki jih ponuja člen 25 PDEU

Vendar je državljanstvo Evropske unije zdaj pozvano k učinkovanju v novi in zapleteni razsežnosti, ki ni izrecno predvidena v Pogodbah, in sicer kot potrjevalec evropske strukture. Člen 25 PDEU ponuja edinstven potencial za upoštevanje novih razsežnosti prihodnjega razvoja pravic državljanov EU. V skladu s predvidenim postopkom za razširitev in krepitev teh pravic je ta možnost odvisna od držav članic in Komisije.

---

¹ Spomladanska raziskava Eurobarometer 89/2018, poročilo o državljanstvu

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o izvajanju določb Pogodbe glede državljanstva EU (2018/2111(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2, 3, 6, 9, 10, 11, 12, 21 in 23 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter členov 8, 9, 10, 15, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 45, 46, 47, 48, 153 in 165 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju členov 10 in 11 PEU ter določbe iz člena 10(3), da ima vsak državljan pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije,
- ob upoštevanju člena 3(2) PEU, ki določa pravico do prostega gibanja oseb,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju večletnega finančnega okvira za obdobje 2020-2027,
- ob upoštevanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije¹,
- ob upoštevanju Direktive 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS²,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) št. 390/2014 z dne 14. aprila 2014 o ustanovitvi programa Evropa za državljane³,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji⁴,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/589 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. aprila 2016 o evropski mreži služb za zaposlovanje (EURES), dostopu delavcev do storitev na področju mobilnosti in nadaljnjem povezovanju trgov dela ter o spremembi uredb (EU) št. 492/2011 in (EU) št. 1296/2013⁵,
- ob upoštevanju Direktive 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij⁶,

---

¹ UL L 145, 31.5.2011, str. 43

² UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

³ UL L 115, 17.4.2014, str. 3.

⁴ UL L 141, 27.5.2011, str. 1.

⁵ UL L 107, 22.4.2016, str. 1.

⁶ UL L 255, 30.9.2005, str. 22.

- ob upoštevanju Direktive 2013/55/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o spremembi Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij¹ in Uredbe (EU) št. 1024/2012 o upravnem sodelovanju prek informacijskega sistema za notranji trg²,
- ob upoštevanju predloga direktive Sveta o vzpostavitvi potne listine EU za vrnitev in razveljavitvi Sklepa 96/409/SZVP (COM(2018)0358),
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2015/637 z dne 20. aprila 2015 o ukrepih za usklajevanje in sodelovanje, potrebnih za lažje zagotavljanje konzularne zaščite državljanom Unije brez predstavništva v tretjih državah in o razveljavitvi Sklepa 95/553/ES,
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa za pravice in vrednote (COM(2018)0383),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. julija 2009 o smernicah za boljši prenos in uporabo Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic (COM(2009)0313),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 24. januarja 2017 z naslovom Krepitev pravic državljanov v Uniji demokratičnih sprememb: Poročilo o državljanstvu EU iz leta 2017 (COM(2017)0030),
- ob upoštevanju priporočila Komisije z dne 12. septembra 2018 o mrežah za volilno sodelovanje, spletni preglednosti, zaščiti pred kibernetскими incidenti in boju proti dezinformacijskim kampanjam v okviru volitev v Evropski parlament (C(2018)5949);
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o izboljšanju delovanja Evropske unije z izkoriščanjem potenciala Lizbonske pogodbe³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. oktobra 2015 o evropski državljanski pobudi⁴ in predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropski državljanski pobudi (COM(2017)0482),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2014 o državljanstvu EU naprodaj⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. aprila 2016 o učenju o EU v šolah⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. marca 2017 o izvajanju Uredbe Sveta (EU) št. 390/2014 z dne 14. aprila 2014 o uvedbi programa „Evropa za državljane“ za obdobje 2014–2020⁷,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. marca 2017 o ovirah za prosto gibanje in delo

¹ UL L 354, 28.12.2013, str. 132.

² UL L 316, 14.11.2012, str. 1.

³ UL C 252, 18.7.2018, str. 215.

⁴ UL C 355, 20.10.2017, str. 17.

⁵ UL C 482, 23.12.2016, str. 117.

⁶ UL C 58, 15.2.2018, str. 57.

⁷ UL C 263, 25.7.2018, str. 28.

državljanov EU na notranjem trgu¹,

- ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 31. januarja 2013 z naslovom Krepitev državljanstva EU: spodbujanje volilne pravice državljanov EU,
- ob upoštevanju študij, ki jih je leta 2016 objavil tematski sektor C Evropskega parlamenta z naslovom Ovire za pravico do prostega gibanja in prebivanja državljanov EU in njihovih družin,
- ob upoštevanju poročila Agencije za temeljne pravice iz leta 2018 o uresničevanju pravic državljanov EU: nacionalna sodišča, ki uveljavljajo prosto gibanje in s tem povezane pravice (avgust 2018),
- ob upoštevanju rezultatov raziskave Eurobarometer 89/2018,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. februarja 2018 o sestavi Evropskega parlamenta²,
- ob upoštevanju svojega stališča z dne 4. julija 2018 o osnutku sklepa Sveta o spremembi Akta o volitvah članov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, ki je priložen Sklepu Sveta 76/787/ESPJ, EGS, Euratom z dne 20. septembra 1976 („Akt o volitvah“)³,
- ob upoštevanju svojega sklepa z dne 7. februarja 2018 o reviziji okvirnega sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo⁴,

ob upoštevanju svoje resolucije z dne 30. maja 2018 o večletnem finančnem okviru 2021–2027 in lastnih sredstvih⁵,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. novembra 2018 o večletnem finančnem okviru 2021–2027 – stališče Parlamenta z namenom doseči dogovor⁶,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. septembra 2018 Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Zagotavljanje svobodnih in poštenih evropskih volitev“ (COM(2012)0637),
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika ter člena 1(1)(e) sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku odobritve samoiniciativnih poročil in Priloge 3 k temu sklepu,
- ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve ter mnenj Odbora za civilne svoboščine, pravosodje in notranje zadeve in Odbora za peticije (A8-0041/2019),

A. ker so bili državljanstvo EU in z njim povezane pravice prvič uvedeni leta 1992 z Maastrichtsko pogodbo ter nadalje okrepljeni z Lizbonsko pogodbo, ki je začela veljati

---

¹ UL C 263, 25.7.2018, str. 98.

² UL C 463, 21.12.2018, str. 83.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0282.

⁴ UL C 463, 21.12.2018, str. 89.

⁵ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0226.

⁶ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0449.

decembra 2009, vendar so bili le delno uresničeni;

- B. ker pravice, vrednote in načela, na katerih temelji Unija in so poudarjeni v členih 2 in 6 PEU, postavljajo državljane v samo središče evropskega projekta; ker razprava o prihodnosti Evrope pomeni tudi razmislek o moči naše skupne identitete;
- C. ker so načela preglednosti, integritete in odgovornosti institucij EU ter postopkov odločanja, kot izhajajo iz členov 10 in 11 PEU ter člena 41 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, bistvene sestavine pojma državljanstva in so ključnega pomena za vzpostavitev in krepitev verodostojnosti in zaupanja v Unijo kot celoto; ker lahko uporaba ad hoc in medvladnih dogovorov in instrumentov na več političnih področjih EU ter neformalnih organov odločanja in s tem izogibanje rednim zakonodajnim postopkom in njihova deinstucionalizacija resno ogrozijo ta načela;
- D. ker ima EU težave pri soočanju s številnimi krizami, ki imajo velike socialno-ekonomske posledice, kar je privedlo do vzpona populističnih in nacionalističnih ideologij, ki temeljijo na ekskluzivni identiteti in supremacističnih merilih ter so v nasprotju z evropskimi vrednotami;
- E. ker je nezadovoljivo obvladovanje različnih kriz povečalo razočaranje državljanov nad nekaterimi rezultati projekta evropskega povezovanja; ker je bistveno zagotoviti, da državljani na državljanstvo EU gledajo kot na privilegij, ki ga je treba ceniti, tudi s ponovno vzpostavitvijo zaupanja v projekt EU, dajanjem prednosti uveljavljanju vseh pravic državljanov, vključno s državljanskimi, političnimi in socialnimi pravicami, izboljšanjem kakovosti demokracije v Uniji, praktičnim uresničevanjem temeljnih pravic in svoboščin ter možnostjo, da vsak državljan sodeluje v demokratičnem življenju Unije, hkrati pa z zagotavljanjem večje vključenosti civilne družbe v postopke odločanja in izvrševanja;
- F. ker je namen sedanje revizije evropske državljanske pobude povečati njeno učinkovitost ter okrečiti participativno demokracijo in aktivno državljanstvo;
- G. ker se dostop do državljanstva EU pridobi prek državljanstva države članice, ki je urejeno z nacionalnim pravom; ker so hkrati pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz državljanstva EU, določene v pravu EU in niso odvisne od držav članic, ki jih zato ne morejo neupravičeno omejevati;
- H. ker bi morale države članice pri dostopu do nacionalnega državljanstva spoštovati načela prava EU, kot so sorazmernost, pravna država in nediskriminacija, ki so bila natančno opredeljena v sodni praksi Sodišča Evropske unije;
- I. ker je možnost izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije pokazala, kako pomembne so pravice državljanov EU, zlasti med mladimi Evropejci, in njihovo vlogo v življenju milijonov državljanov EU, in ker se je v EU povečala tudi ozaveščenost o morebitni izgubi teh pravic na obeh straneh;
- J. ker je bila leta 2014 povprečna volilna udeležba na volitvah v Evropski parlament 42,6 %; ker je v skladu z zadnjo raziskavo Eurobarometer, objavljeno maja 2018, le 19 % anketiranih Evropejcev vedelo za datum naslednjih evropskih volitev;

- K. ker državljani EU skoraj ne poznajo pisarn Europe Direct, čeprav je njihova glavna vloga zagotavljanje informacij;
- L. ker je v EU več kot 400 informacijskih centrov Europe Direct, ki prispevajo k sporočanju Komisije glede politik Evropske unije, ki so v neposrednem interesu državljanov, s ciljem sodelovanja z državljani na lokalni in regionalni ravni;
- M. ker pojem državljanstva opredeljuje odnos državljanov do politične skupnosti, vključno z njihovimi pravicami, dolžnostmi in odgovornostmi; ker člen 20 PDEU dalje državljanom Unije, ki prebivajo v državi članici, katere niso državljani, pravico voliti in biti voljen na volitvah v Evropski parlament in na občinskih volitvah v državi članici, kjer prebivajo, pod enakimi pogoji kot državljani te države.;
- N. ker so evropski državljani neposredno zastopani v Evropskem parlamentu, vsi državljani pa morajo biti deležni enake pozornosti institucij EU; ker člen 8 PDEU določa vključevanje načela enakosti spolov, in sicer je v tem členu navedeno, da si Unija v vseh svojih dejavnostih prizadeva odpraviti neenakosti in spodbujati enakost med moškimi in ženskami;
- O. ker je Sodišče Evropske unije v številnih primerih ugotovilo, da se lahko državljani držav članic v razmerju do svoje države sklicujejo na pravice, ki izhajajo iz državljanstva EU¹;
- P. ker številne države članice ponujajo t.i. zlate vizume in programe za tuje vlagatelje, na podlagi katerih se pridobi državljanstvo;
- Q. ker svoboda gibanja državljanom EU omogoča, da potujejo, študirajo, delajo in živijo v drugih državah EU; ker ima več kot 16 milijonov Evropejcev pravico do prebivanja v drugi državi EU;
- R. ker je pravica do prostega gibanja osrednjega pomena za državljanstvo EU ter dopolnjuje druge svoboščine notranjega trga EU; ker so mladi Evropejci še posebej vezani na svobodo gibanja, ki velja za najbolj pozitiven dosežek EU po tem, ko je bil v Evropi zagotovljen mir;
- S. ker je izvajanje Direktive 2004/38 naletelo na praktične težave in ker lahko Evropejci zaradi diskriminacije, ki izhaja iz državljanstva, vstopa in pogojev za prebivanje, še vedno naletijo na težave pri selitvi ali življenju v drugi državi članici; ker obstaja obsežna sodna praksa Sodišča Evropske unije, katere namen je pojasniti ključne pojme za mobilne državljane EU;
- T. ker je pravica do konzularne zaščite zagotovljena v skladu s členoma 20 in 23 PDEU in so zato državljani EU na ozemlju tretje države, v kateri njihova država članica državljanstva nima predstavništva, upravičeni do zaščite katere koli druge države

---

¹ Na primer sodba Sodišča z dne 8. marca 2011, Gerardo Ruiz Zambrano proti Office national de l'emploi (ONEM) , C-34/09, ECLI:EU:C:2011:124, Sodba Sodišča z dne 2. marca 2010, Janko Rottman proti Freistaat Bayern, C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104, sodba Sodišča z dne 5. maja 2011 v zadevi Shirley McCarthy proti Secretary of State for the Home Department , C-434/09, ECLI:EU:C:2011:277, in sodba Sodišča z dne 15. novembra 2011 v zadevi Murat Dereci in drugi proti Bundesministerium für Inneres, C-256/11, ECLI:EU:C:2011:734.

članice pod enakimi pogoji, kakršni veljajo za državljane te države; ker lahko nujni primeri, naravne nesreče ali dogodki, kot so teroristični napadi, prizadenejo evropske državljane, ki prihajajo iz države članice brez predstavnštva v zadevni tretji državi;

- U. ker se je Komisija v poročilu o državljanstvu EU za leto 2017 zavezala, da bo organizirala vseevropsko informacijsko kampanjo za ozaveščanje o pravicah, ki izhajajo iz državljanstva EU, da bi državljanom pomagala do boljšega razumevanja njihovih pravic; ker morajo države članice in civilna družba deliti odgovornost za boljše obveščanje državljanov EU o njihovih pravicah in dolžnostih;
  - V. ker v skladu s poročilom Komisije o državljanstvu EU iz leta 2017 že od leta 2012 število ljudi, ki poročajo o tem, da so žrtve katere od oblik diskriminacije, raste;
  - W. ker sta oblikovanje schengenskega območja in vključitev schengenskega pravnega reda v okvir EU močno povečala svobodo gibanja v EU in sta med največjimi dosežki evropskega povezovanja;
  - X. ker je uvedba evropskega državljanstva dosežek evropskega projekta, ki še ni uresničil svojega potenciala; poudarja, da je to edinstven konstrukt, kakršnega ni drugje na svetu;
1. meni, da niso bile vse določbe v zvezi z državljanstvom EU uresničene v taki meri, da bi v celoti dosegle svoj potencial, čeprav bi to omogočilo utrditev evropske identitete; poudarja, da se je z vzpostavitvijo državljanstva Unije dokazalo, da lahko obstaja oblika državljanstva, ki ga ne določa narodnost in ki oblikuje temelje političnega prostora, iz katerega izhajajo pravice in dolžnosti, ki jih določa pravo Evropske unije in ne država; poziva institucije Unije, naj sprejmejo potrebne ukrepe za izboljšanje izvajanja ter povečanja področja uporabe in učinkovitosti določb Pogodbe, ki se nanašajo na državljanstvo, pa tudi ustreznih določb Listine Evropske unije o temeljnih pravicah; poudarja, da se evropski državljani ne zavedajo v celoti svojih pravic, ki izhajajo iz državljanstva Unije;
  2. opozarja, da državljanstvo EU dopolnjuje državljanstvo države članice; poudarja, da državljanstvo EU omogoča dopolnjevanje različnih identitet državljanov ter da ekskluzivni nacionalizem in populistične ideologije spodkopavajo to možnost; meni, da sta izvrševanje aktivnega državljanstva in spodbujanje državljanske udeležbe ključna za krepitev občutka pripadnosti političnemu projektu za spodbujanje razvoja skupnega občutka evropske identitete, medsebojnega razumevanja, medkulturnega dialoga in nadnacionalnega sodelovanja ter za izgradnjo odprtih, vključujočih, povezanih in odpornih družb;
  3. meni, da sta polno izvajanje Listine Evropske unije o temeljnih pravicah s strani institucij, organov, uradov in agencij EU ter dejavno spodbujanje pravic in načel iz te listine pomembna vzvoda za zagotavljanje učinkovitega vključevanja državljanov v demokratični proces EU in konkretizacijo določb iz člena 20 PDEU;
  4. poudarja, da obsega pravic in obveznosti, ki izhajajo iz državljanstva Unije, ni mogoče neutemeljeno omejiti; v zvezi s tem poziva države članice, naj izkoristijo svojo pravico do podeljevanja državljanstva v duhu poštenega sodelovanja, tudi v primerih otrok državljanov EU, ki se soočajo s težavami pri izpolnjevanju meril za državljanstvo v skladu z nacionalnimi predpisi; poudarja, da uspešno uveljavljanje državljanskih pravic

predpostavlja varstvo in spodbujanje vseh pravic in svoboščin iz Listine o temeljnih pravicah, tudi za invalide, ki bi morali imeti možnost, da uveljavijo svoje temeljne pravice na enak način kot vsi drugi državljani, ter da se izvaja vključevanje načela enakosti spolov, da bi ženskam zagotovili popolno uživanje pravic, povezanih z državljanstvom EU;

5. ponovno poudarja, da ima državljanstvo Unije tudi razširjene posledice in daje pravice na področju demokratične udeležbe, kot izhaja iz členov 10 in 11 PEU; poudarja, da bi bilo treba pri uveljavljanju pravice do sodelovanja v demokratičnem življenju Unije sprejemati odločitve čim bolj javno in čim bližje državljanom ter da je zato bistveno zagotoviti ustrezna jamstva o preglednosti pri odločanju in boju proti korupciji;
6. obžaluje, da za nekatere države članice veljajo izvzeta za dele Pogodb, saj spodbujajo pravice državljanov, ki naj bi bile po Pogodbah EU enake, in ustvarjajo dejanske razlike med njimi;
7. ugotavlja, da program Erasmus +, program za pravice, enakost in državljanstvo ter program Evropa za državljane prinašajo velike koristi državljanom EU, zlasti mladim, saj povečujejo ozaveščenost o njihovem statusu kot državljanov EU in krepijo njihovo znanje o pravicah, ki izhajajo iz tega statusa in temeljnih vrednot; meni, da imajo evropski prostovoljni programi, kot sta evropska prostovoljska služba in evropska solidarnostna enota, tudi pomembno vlogo pri oblikovanju evropskega državljanstva; poudarja izjemen pomen teh programov, zlasti med mladimi, in poziva k njihovi finančni okrepitvi;

Politične pravice

8. je zaskrbljen zaradi trenda upadanja volilne udeležbe na nacionalnih volitvah in na volitvah v Evropski parlament, zlasti med mladimi; je prepričan, da lahko okrepitev javne sfere EU in popolno izvajanje evropskega državljanstva prispevata k spremembi tega trenda s povečanjem občutka pripadnosti evropski skupnosti in krepijo predstavniške demokracije;
9. opozarja, da lahko nadsacionalni sezname okrepijo javno sfero EU v okviru evropskih volitev, in sicer s spodbujanjem vseevropske razprave na podlagi politik, povezanih z EU, namesto priprave volilne kampanje o nacionalnih vprašanjih;
10. priznava prizadevanja Komisije za spodbujanje programov, ki spodbujajo evropsko državljanstvo in ozaveščenost državljanov o njihovih političnih pravicah; vendar opaža skromen napredek pri izvajanju člena 165 PDEU kot pravne podlage za spodbujanje evropske razsežnosti pri izobraževanju državljanov; meni, da je nujno treba spodbujati sodelovanje državljanov v demokratičnem življenju EU, in meni, da bi moral biti razvoj učnih načrtov EU v izobraževalnih sistemih prednostna naloga za nadaljnjo krepitev potenciala državljanstva EU;
11. ponovno obžaluje, da nekateri državljani EU izgubijo volilno pravico v državi članici, katere državljani so, in ne morejo sodelovati na nacionalnih parlamentarnih volitvah v državi članici, kjer prebivajo; poudarja, da bi lahko izguba volilne pravice zaradi prebivanja v drugi državi članici državljanke odvrnila od selitve v drugo državo članico in bi torej lahko pomenila kršitev člena 18 PDEU;

12. meni, da je v sistemu predstavniške demokracije bistveno zagotoviti pravilno delovanje institucij EU, da se zaščitijo vse politične pravice državljanov EU; poudarja pomen dostopnosti informacij o državljanstvu EU in pravicah, ki iz njega izhajajo, v vseh uradnih jezikih Evropske unije, da se okrepi pojem državljanstva EU; obžaluje, da se od začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe člen 15(3) PDEU, ki je postal pravna podlaga za dostop javnosti do dokumentov in razširja pravila o dostopu do vseh institucij, organov, agencij in uradov Unije, še ne izvršuje v celoti; meni, da države članice dosledno ovirajo napredek pri sprejemanju nove uredbe;

Prosto gibanje

13. pozdravlja koristi, ki jih prosto gibanje prinaša državljanom EU in gospodarstvom držav članic; poudarja, da pravice, ki izhajajo iz Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, niso vedno znane in spoštovane, kar povzroča ovire za prosto gibanje in prebivanje državljanov EU in njihovih družin ter njihovo diskriminacijo; ponovno opozarja na obveznost držav članic, da varujejo pravice do prostega gibanja, vključno z združitvijo družine, za istospolne zakonce;
14. je zaskrbljen, ker se razlaga nekaterih določb in pogojev Direktive 2004/38/ES s strani nacionalnih sodišč razlikuje ne le med državami članicami, temveč včasih tudi v isti jurisdikciji; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se nacionalni organi vedno ne zavedajo v celoti pravic in obveznosti iz Direktive 2004/38/ES;
15. poudarja problem pomanjkanja informacij ali napačnih ali nejasnih informacij o vizumskih zahtevah za družinske člane ali o pravici do prebivanja; vztraja, da bi morale države članice zagotoviti odpravo nepotrebnih ovir za pravico vstopa/prebivanja, zlasti za državljane tretjih držav, ki so družinski člani državljanov EU;
16. je zaskrbljen zaradi težav, s katerimi se soočajo državljani pri priznavanju svojih poklicnih kvalifikacij v Evropi; meni, da sta direktiva o poklicnih kvalifikacijah in evropsko ogrodje kvalifikacij pripomogla k priznavanju kvalifikacij med državami članicami; meni tudi, da je priznavanje poklicnih kvalifikacij ključno za zagotavljanje večje mobilnosti študentov in strokovnjakov; poziva Komisijo, naj nadaljuje težnjo, da se čim bolj olajša poklicno priznavanje;
17. je zaskrbljen zaradi ugotovitev raziskave Agencije Evropske unije za temeljne pravice, ki je ugotovila diskriminacijo pri iskanju zaposlitve, dostopu do različnih storitev, kot so najem avtomobila ali stanovanja ali nekatere bančne storitve, ter na področju izobraževanja in obdavčevanja; poudarja, da lahko diskriminacija na podlagi državljanstva ustvari ovire za prosto gibanje državljanov Unije; poziva EU in države članice, naj posebno pozornost namenijo spremljanju tovrstnih primerov diskriminacije ter sprejmejo odločne ukrepe za njihovo preprečevanje;
18. poudarja vlogo, ki jo ima mobilnost pri osebni razvoju mladih s spodbujanjem učenja in kulturnih izmenjav ter boljšim razumevanjem in prakso aktivnega državljanstva; spodbuja države članice, naj podpirajo programe EU za spodbujanje mobilnosti;
19. ceni pomen kulture, umetnosti in znanosti kot sestavnih vidikov aktivnega državljanstva EU; poudarja njihovo vlogo pri krepitvi skupnega občutka pripadnosti Uniji, izboljšanju

medsebojnega razumevanja in spodbujanju medkulturnega dialoga;

Konzularna zaščita

20. ugotavlja, da skoraj 7 milijonov državljanov EU trenutno živi v državah zunaj EU in da se bo ta številka do leta 2020 predvidoma povečala na vsaj 10 milijonov;
21. meni, da pravica do konzularne zaščite koristi vsem državljanom EU, in opozarja, da Direktiva 2015/637 z dne 20. aprila 2015 o konzularni zaščiti¹ razlaga konzularno zaščito v najširšem možnem smislu, tj. kot vsako konzularno pomoč; poudarja, da je ozaveščenost o teh pravicah še vedno omejena;
22. poziva Komisijo, naj objavi oceno izvajanja Direktive (EU) 2015/637 in po potrebi začne postopek za ugotavljanje kršitev; poziva države članice, naj oblikujejo protokole za ukrepanje ob nesrečah, pri čemer naj upoštevajo državljane EU brez predstavništva, da bi izboljšali komunikacijo v izrednih razmerah v sodelovanju z drugimi predstavništvi držav članic in delegacijami EU; opozarja na svoj že zdavnaj izražen poziv k okrepitvi vloge delegacij EU v tretjih državah in poudarja dodano vrednost, ki jo zagotavlja diplomatsko omrežje EU, ki je prisotno na terenu;

Peticija Evropskemu parlamentu in pritožba evropskemu varuhu človekovih pravic

23. poudarja, kako pomembni sta pravica do peticije, ki jo določata člen 227 PDEU in člen 44 Listine o temeljnih pravicah, ter pravica obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic, ki jo določata člen 228 PDEU in člen 43 Listine o temeljnih pravicah; izraža pohvalo delu evropske varuhinje človekovih pravic pri boju proti nepravilnostim v institucijah, organih in agencijah Unije ter zlasti na področju preglednosti; poudarja, kako pomembna je preglednost za ustrezno demokratično delovanje in udeležbo v Uniji, ki vzbuja zaupanje med njenimi državljani; v zvezi s tem podpira priporočila varuhinje človekovih pravic iz njenega nedavnega posebnega poročila o preglednosti zakonodajnih postopkov Sveta;

Priporočila

24. priporoča Komisiji, naj izvršuje svoje posebne pravice v skladu s členom 258 PDEU in pozove Sodišče Evropske unije, naj odloči, ali je treba izgubo volilne pravice zaradi prebivanja v drugi državi članici EU obravnavati kot kršitev pravice do prostega gibanja in prebivanja; ponovno poziva države članice, naj izvajajo Kodeks dobre volilne prakse Beneške komisije, vključno z odpravo odvzema volilne pravice izseljencem na volitvah v nacionalne parlamente;
25. predlaga, da Komisija v skladu s postopkom, določenim v členu 25 PDEU, razširi pravice iz člena 20(2) PDEU, da bi državljanom EU omogočila, da se odločijo, ali bodo volili v svoji državi članici državljanstva ali prebivališča, in da se to razširi na vse volitve v skladu z ustavnimi možnostmi vsake države članice;
26. poziva države članice, naj na lokalni in nacionalni ravni uvedejo orodja e-demokracije in jih ustrezno vključijo v politični proces ter tako državljanom kot prebivalcem

---

¹ UL L 106, 24.4.2015, str. 1.

omogočijo demokratično udeležbo;

27. meni, da revizija pravnega okvira, ki ureja evropsko državljansko pobudo, daje priložnost za okrepitev udeležbe državljanov pri oblikovanju politik EU, da bi postal instrument manj birokratski in dostopnejši;
28. poziva Komisijo, naj razvije trdnejšo prakso na področju političnega in pravnega ukrepanja po uspešnih evropskih državljanskih pobudah;
29. vztraja, da je treba več sredstev vložiti v oblikovanje dodatnih programov in pobud, katerih cilj je spodbujati evropski javni prostor, v katerem uživanje temeljnih pravic in svoboščin, socialna blaginja in izpolnjevanje evropskih vrednot postanejo model za identiteto državljanov; pozdravlja program za pravice in vrednote kot dragocen primer dejavne podpore Unije njenim vrednotam in pravicam, ki izhajajo iz državljanstva EU in so zapisane v Pogodbah, vključno s podporo organizacijam civilne družbe, ki spodbujajo in varujejo te pravice in vrednote; poudarja, da je treba ohraniti sedanji proračun za program za pravice in vrednote; odločno nasprotuje njegovemu zmanjšanju v novem večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027, kot ga je predlagala Komisija;
30. močno spodbuja evropske politične stranke in njihove člane, naj zagotovijo uravnoteženo zastopnost spolov pri kandidatih z izmenjavanjem imen kandidatov in kandidatk ali drugimi metodami;
31. predlaga bistveno povečanje prepoznavnosti pisarn Europe Direct; poudarja, da bi se pisarne morale delovati kot posredniki med javnimi upravami v državah članicah in civilno družbo (vključno s sindikati, poslovnimi združenji ter javnimi in zasebnimi organi) za aktivno obveščanje evropskih državljanov o njihovih pravicah in obveznostih ter za spodbujanje sodelovanja državljanov na lokalni ravni v demokratičnem življenju Evropske unije; spodbuja države članice in subjekte na regionalni in lokalni ravni k dejavnemu sodelovanju s temi uradi; poudarja, da bi tovrstni uradi morali delovati v sinergiji s programi, kot je Evropa za državljane; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo ti uradi centralizirali ustrezne informacije, ki državljanom EU omogočajo uveljavljanje njihovih pravic, in olajšali uveljavljanje pravic iz državljanstva EU; meni, da bi bilo treba dodatno poenostaviti storitev mreže SOLVIT, da bi učinkoviteje prispevala k zaščiti pravic državljanov EU, še preden ti posežejo po sodnem ali upravnem sredstvu;
32. v tem smislu poziva Komisijo, naj pripravi predlog, ki bo okrepil tako vlogo pisarn Europe Direct kot tudi uveljavljanje državljanstva EU na podlagi pravic, podeljenih delavcem pri uporabi Direktive 2014/54, vključno s pravicami državljanov EU do zaščite pred diskriminacijo, uveljavljanjem njihovih volilnih pravic v skladu s členom 22 PDEU in pravico do prostega gibanja v skladu s členom 21 PDEU in Direktivo 2004/38 ter pravico do prostega gibanja, ki jo uživajo člani njihovih družin;
33. poziva Komisijo, naj sistematično ukrepa v zvezi s kršitvami Direktive 2004/38/ES s strani držav članic, in poziva k oblikovanju prenovljenih smernic EU za uporabo in razlago zakonodaje, ki vpliva na državljane EU, da bi vključili najnovejši razvoj prakse Sodišča Evropske unije, s čimer bi zagotovili, da bo zakonodaja EU v celoti učinkovita;

34. poziva k doslednemu vključevanju načela enakosti spolov v vse dejavnosti EU, zlasti pri sprejemanju zakonodaje ali izvajanju politik, povezanih z državljanstvom EU;
35. opozarja, da Parlament že od leta 2014 ob različnih priložnostih izraža pomislek, da vsaka nacionalna shema, ki vključuje neposredno ali posredno prodajo državljanstva EU, spodkopava sam koncept evropskega državljanstva; poziva Komisijo, naj spremlja tovrstne programe in pripravi poročilo o nacionalnih shemah za dodelitev državljanstva EU vlagateljem, kot je predvideno v poročilu o državljanstvu za leto 2017;
36. obžaluje, da se poročilo Komisije o državljanstvu iz leta 2017 ne sklicuje na Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, pravico do peticije, pravico obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic, pravico do dostopa do dokumentov ali pravico do podpore evropski državljanski pobudi; poziva Komisijo, naj pri naslednjem ocenjevanju v celoti upošteva določbe Listine in te pomanjkljivosti odpravi;
37. poudarja, da se je povečalo število evropskih državljanov, ki so doživeli teroristični napad v državi, ki ni njihova lastna, zato v skladu z Direktivo (EU) 2017/541 o boju proti terorizmu nujno poziva k vzpostavitvi protokolov v državah članicah, da bi se evropskim državljanom, ki niso državljani zadevne države, pomagalo v primeru terorističnega napada;
38. predlaga državam članicam, naj 9. maj razglasijo za evropski praznik, da bi okrepili evropski občutek pripadnosti in ustvarili prostor za državljanska gibanja in dejavnosti;
39. ponovno poziva Komisijo, naj pripravi predlog za izvajanje priporočil Parlamenta o mehanizmu EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice;
40. je trdno prepričan, da je načelo nediskriminacije temelj evropskega državljanstva ter v skladu s členom 2 PEU splošno načelo in temeljna vrednota prava EU; poziva Svet, naj do konca izpelje sprejetje horizontalne protidiskriminacijske direktive EU za nadaljnje zagotavljanje temeljnih pravic v Uniji, tako da se sprejme konkretna zakonodaja EU, ki bo v celoti izvajala člena 18 in 19 PDEU s horizontalnim pristopom; obžaluje, da Svet še vedno, desetletje po objavi predloga Komisije, blokira direktivo o boju proti diskriminaciji;
41. ponovno opozarja na obveznost iz Pogodb glede pristopa Unije k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP); poziva Komisijo, naj sprejme potrebne ukrepe za dokončanje pristopa Unije k EKČP in za pristop k Evropski socialni listini;
42. poudarja, da je kakovostna državljanska vzgoja (formalna in neformalna) za vse starostne skupine bistvena za prepričano uveljavljanje demokratičnih pravic državljanov in pravilno delovanje demokratične družbe; ugotavlja, da lahko le stalna prizadevanja na področju izobraževanja zagotovijo večjo udeležbo na volitvah na evropski ravni in okrepijo medkulturno razumevanje in solidarnost v Evropi ter odpravijo diskriminacijo, predsodke in neenakost spolov; priporoča, da se členi 165, 166 in 167 PDEU uporabljajo kot pravna podlaga za širitev potenciala politik na področju izobraževanja, poklicnega usposabljanja in mladih;
43. ponovno opozarja na prispevek političnih strank na evropski ravni k „oblikovanju

evropske politične zavesti in izražanju volje državljanov Unije“ (člen 10(4) PEU); zato poziva, da bi imeli posamezni državljani EU možnost neposredno zaprositi za članstvo v političnih strankah na evropski ravni;

44. opozarja, da je treba spodbujati evropsko razsežnost evropskih parlamentarnih volitev, da bi prispevali k morebitnemu delu Parlamenta v prihodnje z uveljavljanjem pravice do zakonodajne pobude v skladu s členom 225 PDEU; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja za spodbujanje pravic državljanov med evropskimi državljani, vključno s pravicami, povezanimi z volilno pravico; poudarja, da bi boljše in bolj osredotočene informacije o evropski politiki in vplivu zakonodaje EU na vsakodnevno življenje državljanov povečale udeležbo na evropskih volitvah; opozarja, da je treba spodbujati udeležbo na evropskih volitvah s povečanjem prepoznavnosti evropskih političnih strank; ponovno poudarja, da je spodbujanje sodelovanja na evropskih volitvah skupna odgovornost državljanov, držav članic in EU; poudarja, da je treba državljane seznaniti z nedavno reformo volilne zakonodaje in postopku z vodilnim kandidatom; poudarja politični pomen in simbolizem te osebe pri krepitvi državljanstva EU;
45. ponovno opozarja, da je Evropski parlament parlament celotne Unije in da ima ključno vlogo pri zagotavljanju legitimnosti političnih institucij EU, saj so zaradi ustreznega parlamentarnega nadzora odgovorne; zato vztraja, da je treba zakonodajne pristojnosti in pravice nadzora Parlamenta zagotoviti, utrditi in povečati;
46. opozarja na smernice Komisije o uporabi prava Unije o varstvu podatkov v volilnem kontekstu in na sporočilo z dne 12. septembra 2018 o zagotavljanju svobodnih in poštenih volitev v Evropi (COM(2018)0637); poziva, naj se stori vse, da bi zagotovili, da bodo volitve brez zlorab in vmešavanj; poudarja, da je za obravnavanje protievropske propagande in usmerjenega posredovanja napačnih informacij potrebna dobro opredeljena politika EU;
47. poziva Komisijo, naj še bolj spodbuja demokratično udeležbo z okrepitevijo dialoga z državljani, povečanjem razumevanja vloge, ki jo ima zakonodaja EU v njihovem vsakdanjem življenju, ter poudarjanjem njihove aktivne in pasivne volilne pravice na lokalni, nacionalni in evropski ravni;
48. poziva Komisijo, naj v zvezi s tem izkoristi družbene medije in digitalna orodja, s posebnim poudarkom na večji udeležbi mladih in invalidov; poziva k razvoju in izvajanju instrumentov e-demokracije, kot so spletne platforme za bolj neposredno udejstvovanje državljanov v demokratičnem življenju EU, s čimer se bo spodbudilo njihovo sodelovanje;
49. podpira pripravo in razširjanje tiskanega in multimedijskega gradiva v vseh uradnih jezikih EU, s poudarkom na krepitvi ozaveščenosti državljanov EU o njihovih pravicah in krepitvi njihove sposobnosti, da te pravice učinkovito uveljavljajo v vseh državah članicah;
50. meni, da bi morale evropske institucije glede na vse večji vpliv družbenih medijev na življenje državljanov še naprej razvijati nove mehanizme in javne politike za varstvo temeljnih pravic posameznikov v digitalnem okolju; poudarja potrebo po varni, pošteni in pregledni izmenjavi podatkov o državljanih; poudarja, da so svobodni mediji in

dostop do pluralnosti mnenj nepogrešljiv del zdrave demokracije ter da je medijska pismenost ključna in bi jo bilo treba razvijati že v zgodnjem otroštvu;

51. spodbuja uporabo člena 25 PDEU za sprejetje ukrepov, ki bi lahko olajšali vsakodnevno izvrševanje evropskega državljanstva;
52. poziva Komisijo, naj v skladu s členom 25 PDEU v naslednjem poročilu o državljanstvu upošteva razvoj pravic državljanstva EU v sekundarni zakonodaji in sodni praksi ter predlaga časovni načrt za združitev tega napredka, da bi formalno upoštevala razvoj Unije na tem področju;
53. poudarja, da bi bil končni cilj tega ukrepa po postopku iz člena 25 PDEU sprejeti konkretne pobude za utrditev državljanskih pravic in svoboščin v okviru statuta EU za državljanstvo, ki bi bil podoben evropskemu stebru socialnih pravic, vključno s temeljnimi pravicami in svoboščinami, določenimi v Listini o temeljnih pravicah, ter socialnimi pravicami, določenimi v evropskem stebru socialnih pravic, in vrednotami, določenimi v členu 2 PEU, kot elementov evropskega „javnega prostora“, med drugim z modelom upravljanja, ki je pomemben za zadevni javni prostor, dostojanstvo, svobodo, pravno državo, demokracijo, pluralizem, strpnost, pravičnost in solidarnost, enakost in nediskriminacijo, kar bi upoštevali pri prihodnji ali morebitni reformi Pogodb;

o

o o

54. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in državam članicam.

11.1.2019

MNENJE ODBORA ZA DRŽAVLJANSKE SVOBOŠČINE, PRAVOSODJE IN NOTRANJE ZADEVE

za Odbor za ustavne zadeve

o izvajanju določb Pogodbe glede državljanstva EU
(2018/2111(INI))

Pripravljalnica mnenja: Martina Anderson

POBUDE

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve poziva Odbor za ustavne zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 24. januarja 2017 z naslovom Krepitev pravic državljanov v Uniji demokratičnih sprememb: Poročilo o državljanstvu EU iz leta 2017 (COM(2017)0030),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. decembra 2017 o poročilu o državljanstvu Unije za leto 2017: krepitev pravic državljanov v Uniji demokratičnih sprememb¹,
- ob upoštevanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES² z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 9. junija 2011 o dokončanju postopka ocenjevanja pripravljenosti Bolgarije in Romunije za izvajanje schengenskega pravnega reda (9166/3/11 in 9167/3/11),
- ob upoštevanju uradnega obvestila predsednice britanske vlade Evropskemu svetu z dne 29. marca 2017 o nameri Združenega kraljestva, da izstopi iz Evropske unije v skladu s členom 50(2) Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. novembra 2018 o minimalnih standardih za

---

¹ UL C 369, 11.10.2018, str. 11.

² UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

manjšine v EU¹,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. februarja 2018 o varstvu in nediskriminaciji manjšin v državah članicah EU²,
- A. ker v skladu s členom 2 PEU Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in človekovih pravic;
- B. ker Listina o temeljnih pravicah združuje vse osebne, državljske, politične, ekonomske in socialne pravice državljanov EU; ker je namen Listine varstvo evropskih državljanov pred vsakršno diskriminacijo, kot je diskriminacija na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnostni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti; ker člen 18 Pogodbe o delovanju Evropske unije prepoveduje vsakršno diskriminacijo na podlagi državljanstva,
- C. ker je za utrjevanje pravic državljanov in demokratičnih institucij pomemben tudi boj proti vsem oblikam diskriminacije in neenakosti spolov;
- D. ker se za uspešno izvrševanje pravic iz državljanstva predpostavlja, da vse države članice spoštujejo vse pravice in svoboščine iz Listine EU o temeljnih pravicah;
- E. ker se državljanstvo EU pridobi z državljanstvom države članice in se v skladu s členom 9 PEU doda nacionalnemu državljanstvu; ker se državljanstvo Unije doda nacionalnemu državljanstvu in ga ne nadomesti; ker bi morale države članice uporabiti svojo izključno pravico do podeljevanja državljanstva v duhu lojalnega sodelovanja, v skladu s Pogodbama, ki sta uskladile pravice in jamstva državljanstva EU ter tako Listini o temeljnih pravicah zagotovili pravno veljavnost; ker je Severna Irska poseben primer, saj bi morali njeni državljani v skladu z decembrskim skupnim sporazumom med EU in Združenim kraljestvom uživati, uporabljati in uveljavljati svoje evropske pravice, kjer prebivajo; ker člen 20 PDEU določa, da so vse osebe z državljanstvom ene od držav članic tudi državljani Unije, s pravicami in dolžnostmi, ki so določene v Pogodbah in v Listini;
- F. ker je pravica do enakega obravnavanja eno od temeljnih načel Evropske unije in temeljna pravica vseh ljudi; ker člen 9 PEU v opredelitvi državljanstva Unije izrecno navaja, da Unija spoštuje načelo enakosti svojih državljanov, ki so deležni enake obravnave s strani njenih institucij, organov, uradov in agencij;
- G. ker približno 8 % državljanov EU pripada narodnostni manjšini, približno 10 % pa jih govori regionalni ali manjšinski jezik; ker EU še vedno ni oblikovala skupnega okvira EU za jamčenje njihovih pravic, kar lahko vključuje merila in sankcije;
- H. ker v skladu s poročilom Komisije o državljanstvu EU iz leta 2017 od leta 2012 raste število ljudi, ki poročajo o tem, da so žrtve katere od oblik diskriminacije;

---

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0447.

² UL C 463, 21.12.2018, str. 21.

- I. ker je prosto gibanje ena od štirih temeljnih svoboščin EU, temelj evropskega povezovanja in ena najbolj cenjenih pravic državljanov EU; ker sta pravica do prostega gibanja in njeno uveljavljanje osrednjega pomena za državljanstvo EU; ker se lahko državljani EU pri uveljavljanju svoje pravice do prostega gibanja in prebivanja še vedno soočajo s številnimi obstoječimi ali novimi ovirami, kot so pretirane zahteve glede dokumentacije, zapleteni postopki za pridobitev pravice do prebivanja, težave pri dostopu do zdravstvenih storitev ter dolgotrajni postopki za pridobitev dostopa do dela ali priznanje poklicnih kvalifikacij; ker so bili nekateri evropski državljani v EU izgnani ali je bila izdana odredba o njihovem izgonu;
- J. ker oblikovanje schengenskega območja in vključitev schengenskega pravnega reda v okvir EU močno povečujeta svobodo gibanja v EU in sta med največjimi dosežki procesa evropskega povezovanja; ker je Svet v svojih sklepih 9166/3/11 in 9167/3/11 z dne 9. junija 2011 potrdil uspešen zaključek postopka ocenjevanja in tehnično pripravljenost Bolgarije in Romunije za pristop k schengenskemu območju;
- K. ker je Evropski parlament edina neposredno izvoljena institucija EU; ker so načela predstavniške demokracije, odgovornosti in preglednosti temeljni stebri Evropskega parlamenta;
- L. ker so državljani EU neposredno zastopani v Evropskem parlamentu in imajo demokratično pravico da volijo in so voljeni na evropskih volitvah, ne glede na ureditve, značilne za nekatere države članice, kot je določeno v Pogodbah; ker je treba te pravice spoštovati tudi v primerih, ko državljani prebivajo na ozemlju druge države članice; ker morajo državljani EU v skladu s členom 22 PDEU in členom 10 PEU imeti pravico voliti in biti voljeni na volitvah v Evropski parlament;
- M. poudarja, da je prosto gibanje eden najpomembnejših načel Evropske unije; ker se lahko evropski državljani, ki so uveljavili svojo pravico do prostega gibanja, soočajo z izgubo volilne pravice ali ovirami pri glasovanju na evropskih in lokalnih volitvah v državah članicah gostiteljicah, kjer se ta pravica ne omogoča in ustrezno spodbuja;
- N. ker je Severna Irska tisti del Združenega kraljestva, na katerega bo izstop Združenega kraljestva iz EU najbolj izrazito vplival; ker je uvedba „trde meje“ z Republiko Irsko posebno skrb vzbujajoča ter vpliva na prosto gibanje in pravice iz državljanstva EU;
- O. ker je uvedba evropskega državljanstva dosežek evropskega projekta, ki še ni uresničil svojega potenciala; poudarja, da je to edinstven konstrukt, kakršnega ni drugje na svetu;
- 1. poudarja, da ima EU dolžnost zaščititi manjšine in zagotoviti njihove pravice v enaki meri kot večinskemu prebivalstvu; ugotavlja, da je v členu 2 PEU zaščita manjšin opredeljena kot ena od temeljnih vrednot EU; nadalje ugotavlja, da sta bila člen 21 o prepovedi diskriminacije in člen 22 o kulturni, verski in jezikovni raznolikosti Listine o temeljnih pravicah prenesena v pravno zavezujočo obliko v PDEU; ugotavlja, da so vse sedanje pravice, ki so na voljo v skladu Listine in Evropsko konvencijo o človekovih pravicah (EKČP) poleg nadzora in zaščite, ki ju zagotavlja Sodišče Evropske unije, bistvene za državljane na Severnem Irskem za izvajanje Velikonočnega sporazuma;
- 2. poudarja, da avtohtone nacionalne, etnične ali jezikovne manjšinske skupnosti pomenijo poseben prispevek k evropski raznolikosti in kulturi; opominja, da sta ohranjanje in

spodbujanje kulturne in jezikovne raznolikosti v državah članicah in med njimi temeljna vrednota, hkrati pa tudi pomembna naloga Evropske unije;

3. poudarja, da se evropski državljani ne zavedajo dovolj svojih pravic, ki izhajajo iz državljanstva Unije, vključno s pravico voliti na evropskih in lokalnih volitvah ali pravico do konzularne zaščite s strani veleposlaništev drugih držav članic; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo sodelovanje državljanov v demokratičnem življenju, tako da jih v celoti obveščajo o glasovalnih pravicah in odpravijo ovire za njihovo udeležbo ter obravnavajo vprašanja dostopnosti, udeležbe, nediskriminacije in enakosti, tako da bodo lahko vsi državljani EU, tudi invalidi, uveljavljali svoje temeljne pravice na enak način kot ostali državljani;
4. ugotavlja, da so države članice, ki ne omogočajo pravice glasovanja na volitvah v Evropski parlament svojim državljanom, ki so evropski državljani, kar omejuje raznolikost mnenj v Parlamentu ter zmanjšuje odgovornost evropskih institucij do evropskih državljanov; države članice bi morale zagotoviti, da njihovi državljani uživajo zaščito vseh ekonomskih, socialnih, političnih, okoljskih in demokratičnih pravic, povezanih z državljanstvom EU; poudarja, da v državah članicah obstajajo različne prakse v zvezi z uporabo pravice iz člena 20(2) PDEU; države članice spodbuja, naj kar najbolj razširijo volilno pravico;
5. poziva Komisijo, naj redno spremlja uporabo Direktive 2004/38/ES v državah članicah in sprejme ustrezne ukrepe za odpravo ovir za prosto gibanje, da bodo lahko vsi državljani EU v celoti uveljavljali pravico do prostega gibanja brez ovir, ki jih predstavljajo pregledi na mejah;
6. poziva Svet in Evropski svet, naj vsem državam, ki izpolnjujejo vsa potrebna tehnična merila, dovolita, da postanejo članice schengenskega območja, da bodo lahko vsi državljani EU uživali pravico do prostega gibanja in jih pri tem ne bodo ovirale mejne kontrole;
7. ugotavlja, da skoraj 7 milijonov državljanov EU trenutno živi v državah zunaj EU in da se bo to število do leta 2020 predvidoma povečalo na vsaj 10 milijonov; poudarja, da morajo države članice podpirati široko demokratično udeležbo na evropskih volitvah leta 2019; poziva k polnemu in učinkovitemu izvajanju Direktive (EU) 2015/637 za zagotavljanje konzularne zaščite državljanov EU v tretjih državah, kjer njihove države članice nimajo predstavništva;
8. izraža zaskrbljenost zaradi praks nekaterih držav članic, kot so „zlati vizumi“, ko odobrijo pravico do državljanstva državljanom tretjih držav zgolj v zameno za naložbe na podlagi minimalnih meril; poudarja, da državljanstvo EU ne bi smelo postati zgolj tržna dobrina; poziva države članice, naj ustavijo prodajo dovoljenj za prebivanje in državljanstev prek shem „zlatih vizumov“ in programov za vlagatelje zaradi visokega tveganja korupcije, zlorabe in nepravilne uporabe schengenskega območja za kriminalne namene; poziva Komisijo, naj v okviru svojega predloga podrobno pregleda nacionalne sisteme za podeljevanje državljanstva Unije investitorjem, zlasti način, kako bi morale države članice uveljavljati pristojnost za podeljevanje državljanstva ob polnem spoštovanju prava EU;
9. poziva države članice, naj upoštevajo poseben položaj otrok državljanov EU, ki

uveljavljajo svoje pravice, zagotovljene s Pogodbami, kadar imajo lahko ti otroci težave pri izpolnjevanju meril za pridobitev državljanstva v skladu z nacionalnimi predpisi, zlasti kadar lahko pogoj za državljanstvo vključuje dokazovanje tesne povezave z zadevno državo.

10. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je lahko pravica številnih državljanov EU, ki so poročeni ali v trajnem razmerju z državljani držav, ki niso članice EU, ogrožena zaradi nacionalne zakonodaje ali njenega slabega izvajanja, ogrožena pa je tudi njihova zmožnost, da med potovanjem v EU uresničujejo svoje pravice, zagotovljene s Pogodbami;
11. poziva države članice, naj ravnajo sorazmerno pri vsaki odločitvi v zvezi z odstranitvijo državljanov druge države članice EU s svojega ozemlja, in opozarja, da se morajo te odločitve nanašati na zadevnega posameznika po ustreznem pregledu okoliščin in morajo biti v skladu s temeljnimi pravicami;
12. poziva Agencijo za temeljne pravice, naj v svojem delovnem programu začne obravnavati diskriminacijo na podlagi regionalnega ali manjšinskega jezika na lokalni, regionalni in nacionalni ravni;
13. meni, da bi morala EU sprejeti ukrepe za zaščito temeljnih vrednot EU in pravic manjšin, da bi sklicevanju na manjšine in enakopravnost vseh državljanov EU iz členov 2 in 9 PEU dala vsebino in da bi se bolje izkoristil potencial državljanstva EU; ponovno poudarja, da je treba vzpostaviti celovit sistem EU za zaščito avtohtonih narodnih, etničnih in jezikovnih manjšin z vključitvijo obstoječih instrumentov mednarodnega prava in z upoštevanjem dobrih praks v EU; meni, da bi tak okvir moral imeti lastne visoke standarde, dodati pa bi mu bilo treba zanesljiv mehanizem spremljanja;
14. odločno obsoja vse pogostejše primere rasizma, ksenofobije, diskriminacije in spodbujanja k sovraštvu ter oblike nasilja neofašističnih in neonacističnih organizacij v številnih državah članicah EU;
15. poudarja, da je treba zaščito pravic in interesov državljanov EU-27, ki živijo ali so živeli v Združenem kraljestvu, in državljanov Združenega kraljestva, ki živijo ali so živeli v EU-27, v okviru pogajanj o izstopu Združenega kraljestva obravnavati kot absolutno prednostno nalogo; je zelo zaskrbljen zaradi trenutnega stanja pogajanj o izstopu Združenega kraljestva iz EU in katastrofalnih posledic, ki bi jih imela možnost, da dogovora ne bo, za življenje več kot petih milijonov ljudi; poziva vladi Združenega kraljestva in Irske, naj zagotovita, da bodo pravice državljanov EU, ki živijo v Veliki Britaniji in Severni Irski, varovane po izstopu Združenega kraljestva iz EU, kot je določeno v Pogodbah EU in ustreznih mednarodnih sporazumih;
16. poziva Komisijo, naj ukrepa odločno in hitro ter od držav članic zahteva vse ustrezne podatke in kontrole, da bi zagotovila, da celovitost in varnost schengenskega sistema ne bosta ogroženi;

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	10.1.2019
Izid končnega glasovanja	+: 40 -: 7 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Asim Ademov, Martina Anderson, Heinz K. Becker, Monika Beňová, Michał Boni, Caterina Chinnici, Rachida Dati, Frank Engel, Laura Ferrara, Romeo Franz, Kinga Gál, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Monika Hohlmeier, Sophia in 't Veld, Cécile Kashetu Kyenge, Monica Macovei, Roberta Metsola, Claude Moraes, Ivari Padar, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Udo Voigt, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský, Auke Zijlstra
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Dennis de Jong, Anna Hedh, Lívia Járóka, Marek Jurek, Jean Lambert, Jeroen Lenaers, Andrejs Mamikins, Angelika Mlinar, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Norbert Erdős, Fernando Ruas, Adam Szejnfeld

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

40	+
ALDE	Nathalie Griesbeck, Sophia in 't Veld, Angelika Mlinar, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Cecilia Wikström
EFDD	Laura Ferrara
GUE/NGL	Martina Anderson, Dennis de Jong, Marie-Christine Vergiat
PPE	Asim Ademov, Heinz K. Becker, Michał Boni, Rachida Dati, Frank Engel, Kinga Gál, Monika Hohlmeier, Lívia Járóka, Jeroen Lenaers, Roberta Metsola, Fernando Ruas, Csaba Sógor, Adam Szejnfeld, Traian Ungureanu, Tomáš Zdechovský
S&D	Monika Beňová, Caterina Chinnici, Ana Gomes, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Cécile Kashetu Kyenge, Andrejs Mamikins, Claude Moraes, Ivari Padar, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Birgit Sippel, Josef Weidenholzer
VERTS/ALE	Romeo Franz, Jean Lambert, Judith Sargentini, Bodil Valero

7	-
ECR	Marek Jurek, Monica Macovei, Helga Stevens, Kristina Winberg
ENF	Auke Zijlstra
NI	Udo Voigt
PPE	Norbert Erdős

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

21.11.2018

MNENJE ODBORA ZA PETICIJE

za Odbor za ustavne zadeve

o izvajanju določb Pogodbe glede državljanstva EU
(2018/2111(INI))

Pripravljavec mnenja: Notis Marias

POBUDE

Odbor za peticije poziva Odbor za ustavne zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poudarja, da ima državljanstvo Unije, kot ga določa člen 20 PDEU, poleg pravic, ki jih zagotavlja, zlasti pravice do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, pravice voliti in biti voljen na volitvah v Parlament in občinskih volitvah v državi članici prebivanja, pravice do konzularne zaščite v drugi državi članici, če je potrebna, ter pravice do peticije in pravice obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic v katerem koli jeziku Pogodbe, tudi širše posledice in zagotavlja pravice na področju demokratične udeležbe, kot izhaja iz člena 11 PEU in člena 24 PDEU, poglavja V Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in drugih pravnih podlag;
2. meni, da bi si morale institucije EU za učinkovito reševanje težave vse manjše volilne udeležbe bolj prizadevati za učinkovitejše izvrševanje volilnih pravic državljanov Unije; poudarja, da je v številnih državah članicah volilna zakonodaja še vedno zapletena ali diskriminatorna in občasno pretirano ovira uveljavljanje pravice do glasovanja ali jo neposredno preprečuje, zlasti v primeru državljanov EU, ki uživajo pravico do prostega gibanja in ki naj bi jih bilo 15 milijonov; poziva Komisijo, naj sprejme nadaljnje ukrepe v zvezi z odvzemom volilne pravice državljanom EU, ki živijo v drugi državi članici, ter predlaga konkretne ukrepe za zaščito njihovih političnih pravic; poziva Komisijo, naj države članice spodbuja k temu, da dejavno ohranjajo dobro prakso, ki državljanom omogoča, da glasujejo in kandidirajo na volitvah v Evropski parlament v skladu s členom 22(2) PDEU, tudi z objavo volilne zakonodaje vsaj eno leto pred volitvami v EU, bojem proti lažnim novicam in populistični retoriki ter spodbujanjem izobraževanja in pluralnosti medijev; meni, da bi morali javni in zasebni mediji stališča poslancev EP predstavljati objektivno in pluralistično;

3. ponovno opozarja, da je Sodišče Evropske unije prispevalo k postopnemu oblikovanju pojma državljanstva do točke, ko so nekateri vidiki s stališča evropske ustavne ureditve postali razmeroma avtonomni; poudarja, da člen 20 PDEU preprečuje nacionalne ukrepe, ki državljanke Unije prikrajšujejo za dejansko uživanje bistva pravic, ki jih pridobijo s statusom državljan Unije¹;
4. ponovno opozarja, da je treba v skladu s členom 17 PEU pri imenovanju predsednika Komisije upoštevati rezultate volitev v Evropski parlament; poudarja politični pomen in simboliko tega položaja v smislu državljanstva EU ter meni, da bi moral predsednik naslednje Komisije predlagati Evropski svet, in sicer med vodilnimi kandidati, ki lahko na splošno pridobijo večjo podporo v različnih skupinah Evropskega parlamenta;
5. je trdno prepričan, da je načelo nediskriminacije temelj evropskega državljanstva ter v skladu s členom 2 PEU splošno načelo in temeljna vrednota prava EU; poudarja zlasti, da člen 10 PDEU pri določanju in izvajanju politik in dejavnosti prepoveduje diskriminacijo na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti; opozarja, da člen 21 listine o temeljnih pravicah prepoveduje tudi diskriminacijo na tej podlagi, pa tudi zaradi genetskih značilnosti, vere ali prepričanja, političnega in drugega mnenja, pripadnosti narodnostni manjšini, premoženja ali rojstva; opozarja, da je bila z direktivo o rasni enakosti (2000/43/ES)² uvedena prepoved diskriminacije na podlagi rase ali narodnosti pri zaposlovanju; opozarja tudi, da direktiva o enakosti spolov pri dostopu do blaga in storitev (2004/113/ES)³ in direktiva o enakosti spolov (2006/54/ES)⁴ zagotavljata enako obravnavanje le, kar zadeva socialno varnost; obžaluje, da se direktivi več kot deset let po roku za prenos še vedno ne izvajata;
6. obžaluje, da Svet deset let po objavi predloga Komisije še vedno blokira direktivo o preprečevanju diskriminacije, s katero se izvaja načelo enakega obravnavanja zunaj trga dela in razširja zaščita pred diskriminacijo s horizontalnim pristopom; meni, da bi si morale prihodnje predsedstvo Sveta prizadevati, da do konca mandata izdelata stališče o direktivi;
7. ponovno poudarja ugotovitve javne predstavitve, ki jo je junija 2017 organiziral Odbor za peticije pod naslovom Povrnitev zaupanja državljanov v evropski projekt, na kateri je bilo med drugim poudarjeno, da bi morali postopek odločanja v EU in institucije postati bolj odprti in pregledni za vse državljanke Unije; meni, da sta za okrepitev demokratičnih pravic državljanov in preprečevanje demokratičnega deficita na ravni EU bistveni neposredna udeležba državljanov in popolna preglednost v vseh fazah postopkov odločanja v EU; vztraja, da bi Unija z verodostojnim bojem proti korupciji naredila pomemben korak pri zagotavljanju dobrega upravljanja v vseh državah članicah in zaščiti splošnega interesa davkoplačevalcev, pa tudi pri izboljšanju svojega ugleda v

---

¹ Sodba Sodišča (Veliki senat) z dne 8. marca 2011, *Gerardo Ruiz Zambrano proti Office national de l'emploi (ONEm)*, C-34/09, ECLI:EU:C:2011:124.

² Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (UL L 180, 19.7.2000, str. 22).

³ Direktiva Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi, UL L 373, 21.12.2004, str. 37.

⁴ Direktiva 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu, UL L 204, 26.7.2006, str. 23.

očeh državljanov EU; meni, da bi morala biti EU zgled in uporabiti najvišje standarde za preprečevanje nasprotja interesov, tudi pri imenovanjih na pomembne položaje v institucijah in agencijah EU; obžaluje nedavne primere vrtljivih vrat pri komisarijih, ki v očeh javnosti spodkopavajo ugled Unije;

8. opozarja, da je za učinkovito izvajanje prava Unije na področju državljanских pravic, ki izhajajo iz Pogodb, zlasti pravice do prostega gibanja, v državah članicah dolžnost Komisije, da kot varuhinja Pogodb izpolni vse obveznosti, ki jih ima po členih 258–260 PDEU; poziva Komisijo, naj v ta namen uporabi vsa orodja in mehanizme, ki jih ima na voljo; poudarja, da morajo postati dejavnosti odločanja in izvrševanja Unije učinkovitejše in vidnejše, da bi bilo mnenje njenih državljanov o Uniji bolj ozaveščeno;
9. opozarja na svojo resolucijo z dne 12. decembra 2017 o poročilu o državljanstvu EU iz leta 2017: krepitev pravic državljanov v Uniji demokratičnih sprememb¹, v kateri je med drugim poudaril, da države članice teh pravic in obveznosti, ki so določene v Pogodbi, ne morejo neutemeljeno omejiti; poudarja, da se za uspešno izvrševanje pravic iz državljanstva predpostavlja, da vse države članice spoštujejo vse pravice in svoboščine iz listine o temeljnih pravicah;
10. poziva vse evropske institucije k boju proti nalaganju krivde Bruslju, s katerim države članice odgovornost za odločitve, ki so jih same sprejele kot članice Sveta, prelagajo na Evropsko unijo; poziva Svet k večji preglednosti postopka odločanja;
11. poziva k vključevanju načela in vidika enakosti spolov v vse postopke vrednotenja in ocenjevanja sedanjih zakonodajnih besedil in prihodnjih predlogov, povezanih z državljanstvom;
12. ponovno opozarja na prispevek političnih strank na evropski ravni k „oblikovanju evropske politične zavesti in izražanju volje državljanov Unije“ (člen 10(4) PEU); zato poziva, da bi imeli posamezni državljani EU možnost neposredno zaprositi za članstvo v političnih strankah na evropski ravni;
13. meni, da je uresničevanje volilne pravice državljanov Unije na občinski ravni v skladu s členom 22(1) PDEU ključno povezano s pravico do prostega gibanja in državljanstvom Unije; meni, da bi bila participativna demokracija na ravni EU učinkovitejša, če bi se uporabilo resnično demokratično upravljanje, s katerim se lahko zagotovijo popolna preglednost, učinkovita zaščita temeljnih pravic, neposredno sodelovanje državljanov v postopkih odločanja v EU in vključitev prioritete državljanov EU na politični dnevni red EU; meni, da je treba okrepiti participativna orodja in orodja neposredne demokracije tudi zato, da bi se povečalo politično udejstvovanje državljanov v lokalnih in nacionalnih skupnostih; poziva Komisijo, naj pri tem nadaljuje dobro prakso, tudi zaradi spodbujanja višje volilne udeležbe na občinskih in lokalnih volitvah po vsej Uniji, in sicer zlasti z izobraževanjem, ozaveščanjem o pomenu lokalnih volitev, obveščanju o pravicah državljanov EU na tem področju in neposrednim spodbujanjem udeležbe na teh volitvah; priznava, da je treba obravnavati sedanji položaj državljanov nekaterih držav članic, ki so izgubili pravico glasovanja na nacionalnih volitvah v svoji matični državi, obenem pa nimajo pravice do glasovanja na nacionalnih volitvah države prebivališča; ugotavlja, da je ta odvzem volilne pravice državljanom EU nezdržljiv z

---

¹ UL C 369, 11.10.2018, str. 11.

njihovo pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije iz Pogodbe;

14. opozarja, da je pravica do peticije v skladu s členom 227 PDEU uradna pot za neposredno komuniciranje državljanov z institucijami EU, opozarjanje na pomanjkljivosti in nedoslednosti prava EU v zvezi s ciljem, da se zagotovi popolna zaščita ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic, ter obvešča o tem, da nacionalni organi nepravilno uporabljajo ali prenašajo pravo Unije; ugotavlja, da so državljani po vsej Uniji seznanjeni s pravico do peticije, vendar institucije EU še vedno neučinkovito obravnavajo in rešujejo težave, o katerih jih državljani z s peticijami obveščajo; poziva institucije EU, naj sprejmejo učinkovito strategijo za zagotovitev popolne zaščite temeljnih pravic državljanov ter izboljšajo prizadevanja za sodelovanje z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi, zlasti na političnih področjih, na katere se nanaša največ peticij, in sicer: okolje, temeljne pravice (zlasti volilne pravice in otrokove pravice), prosti pretok oseb, socialne zadeve in zaposlovanje, diskriminacija in priseljevanje;
15. poudarja, da je pravica do naslavljanja peticij na Evropski parlament temeljna sestavina državljanstva Unije; ponavlja, da ima v skladu s členom 227 PDEU in členom 44 listine o temeljnih pravicah vsak državljan Unije ter vsaka fizična ali pravna oseba s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic pravico vložiti peticijo; opozarja na pomembno povezavo med postopkom obravnave peticij ter dejavnostmi spremljanja in izvrševanja Komisije v skladu s členi 258–260 PDEU; poziva vse institucije EU in države članice, naj spodbujajo zagotavljanje informacij in izobraževanje o pravici do peticij med vsemi državljani Unije kot orodju za spodbujanje participativne demokracije in povečanje državljskega udejstvovanja; poudarja, da je nujna popolna dostopnost institucij EU in vsebine njihovih politik, med drugim z digitalnimi sredstvi in za invalide;
16. poudarja pomen pravice vsakega državljana Unije ter vseh fizičnih ali pravnih oseb s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic, da v skladu s členom 24 in 228 PDEU naslavlja na Evropskega varuha človekovih pravic pritožbe glede nepravilnosti pri dejavnostih institucij EU, zlasti v zvezi s pravico do dostopa do javnih dokumentov; poziva, naj institucije EU in države članice vse državljane Unije bolje ozaveščajo o tej pravici; ugotavlja, da je dostop državljanov do odprte, učinkovite in neodvisne evropske uprave še vedno bistvenega pomena za učinkovito uveljavljanje te pravice v skladu s členom 41 listine o temeljnih pravicah; ponovno opozarja na člen 1 PEU, ki določa, da morajo biti državljani čim bolj vključeni v sprejemanje odločitev; opozarja na odločilen prispevek urada evropskega varuha človekovih pravic k večji skupni preglednosti in odprtosti postopkov odločanja in sprejemanja zakonodaje EU, s čimer podpira dejavno udeležbo državljanov Unije v njih in njihovem večjemu zaupanju; pri tem v celoti podpira priporočila varuhinje človekovih pravic glede strateške preiskave OI/2/2017 o preglednosti zakonodajnih razprav v pripravljanih telesih Sveta EU;
17. predlaga revizijo Uredbe 1049/2001¹ o dostopu do dokumentov, da bi državljani EU in njena civilna družba to pravico lažje uživali;

---

¹ Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL L 145, 31.5. 2001, str. 43.

18. je trdno prepričan, da je preglednost ključna sestavina pravne države, pri čemer zagotovitev, da se upošteva v celotnem zakonodajnem postopku, vpliva na učinkovito uresničevanje pravice do glasovanja, pravice biti voljen in drugih pravic, kot je pravica do izražanja ter zlasti vidik te pravice, ki se nanaša na svobodo govora in pravico do informacij; meni tudi, da je treba za vzpostavitev dejavnega evropskega državljanstva ustvariti prostor za javni nadzor, pregled in vrednotenje postopka ter možnost oporekanja rezultatom; poudarja, da bi to prispevalo k postopnemu seznanjanju državljanov z osnovnimi pojmi zakonodajnega postopka in spodbujalo participativne vidike demokratičnega življenja v Uniji;
19. meni, da je večjezičnost v institucijah in pri njihovi komunikaciji z državljani pomemben vidik za okrepitev pojma državljanstva EU; poziva, da si je treba bolj prizadevati za čim večjo razpoložljivost uradnih dokumentov v več kot treh delovnih jezikih;
20. spodbuja države članice, naj v svojih učnih načrtih povečajo pomen politične vzgoje o zadevah EU, med drugim o pravicah državljanov EU, ter skladno s tem prilagodijo usposabljanje učiteljev;
21. ugotavlja, da obstaja povezava med pravicami iz državljanstva Unije in evropskim stebrom socialnih pravic; poudarja, da je mogoče pravico do prostega gibanja in dela v Uniji podpreti le z nadaljnjimi zakonodajnimi ukrepi, ki bodo zagotavljali enake možnosti in dostop do trga dela, pravične delovne pogoje ter socialno zaščito in vključevanje po vsej EU; poziva Komisijo, naj s konkretnimi ukrepi poskrbi za nadaljnje izvajanje evropskega stebra socialnih pravic; poziva države članice, naj v celoti in učinkovito izvajajo Uredbo (ES) št. 987/2009¹ o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, da bi zagotovile prenosljivost pravic iz socialnega varstva (npr. državnih pokojnin, zdravstvenega zavarovanja, nadomestil za brezposelnost in družinskih prejemkov);
22. poudarja, da je treba opustiti varčevalne ukrepe ter sprejeti učinkovite in dosledne politike na ravni EU, da bi se zagotovili polna zaposlenost in ustrezno socialno varstvo, najvišje ravni izobraževanja in usposabljanja ter najvišja raven zaščite zdravja ljudi in varstva okolja;
23. obžaluje, da za nekatere države članice veljajo izvzetja za dele Pogodb, saj spodkopavajo pravice državljanov, ki naj bi bile po Pogodbah EU enake, in ustvarjajo dejanske razlike med njimi;
24. meni, da pomeni revizija pravnega okvira, ki ureja evropsko državljansko pobudo, priložnost za okrepitev udeležbe državljanov pri oblikovanju politik EU, da bi postal instrument manj birokratski, dostopnejši in učinkovitejši; poudarja, da mora Unija zagotoviti sredstva za ustrezno infrastrukturo in podporo za celotni postopek evropske državljanske pobude; opozarja, da morajo institucije EU posvetiti primerno pozornost državljanskim pobudam, kot je bilo poudarjeno v nedavni sodni praksi Sodišča (zadeva T-646/13, *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe* proti *Evropski komisiji*); poudarja, da je treba oblikovati celovitejša pravila in boljšo prakso na področju političnega in pravnega ukrepanja po uspešnih evropskih državljanskih

---

¹ UL L 284, 30.10.2009, str. 1.

pobudah;

25. priznava, da se bo ob izstopu Združenega kraljestva iz EU prvič zgodilo, da bodo državljani EU ostali brez državljanstva EU ter z njim povezanih pravic, prednosti in zaščite; opozarja, da je treba po podelitvi državljanstva EU zagotoviti, da osebe, ki so izkoristile njegove prednosti, ne bodo čutile pravne negotovosti, ko se jim bo to državljanstvo odvzelo, zlasti proti njihovi volji, kot se dogaja med izstopom Združenega kraljestva iz Unije; poziva k zaščiti pravic državljanov s sporazumom, ki bi bil ločen od tekočih pogajanj o izstopu Združenega kraljestva iz EU in ne bi bil del političnega postopka, da bi bili zaščiteni tudi, če dogovor ne bo dosežen; proučuje možnost vseživljenjskega državljanstva EU ali oblike pridruženega državljanstva za osebe, ki jim je bilo državljanstvo EU odvzeto;
26. meni, da bi bilo treba storitev SOLVIT bolje vključiti, da pa bi postala učinkovitejša, bi morala obsegati dodatne pristojnosti za obravnavo vprašanj, povezanih s pravicami do prostega gibanja, vključno s pravico do vstopa, in vprašanj prebivanja in diskriminacije še pred uporabo pravnih ali upravnih sredstev, s čimer bi prihranili čas, državljanom pa zahteve po pravnem varstvu ter zagotovili pravočasno reševanje njihovih težav;
27. meni, da so programi za državljanstvo EU, kot sta Erasmus+ ali Evropa za državljane, skupaj z drugimi pobudami, namenjenimi spodbujanju demokratične udeležbe v življenju v Uniji, kot je črpanje iz množic, ključni elementi, ki jih je treba v prihodnjem večletnem finančnem okviru obnoviti in okrepiti;
28. meni, da je listina o temeljnih pravicah, ki je del Lizbonske pogodbe, simbolično in vsebinsko najpomembnejši pravni akt za oblikovanje državljanstva EU; obžaluje, da se zaradi svojega člena 51 in njegove ponavljajoče se ozke razlage pogosto ne uporablja;
29. meni, da kljub prizadevanjem evropskih institucij v številnih državah članicah še vedno ni ozaveščanja o pravicah, kar dokazuje, da je to najpomembnejša ovira za polno uživanje pravic, ki izhajajo iz statusa državljana EU;
30. poudarja, da okvira pravic in obveznosti, ki izhajajo iz državljanstva Unije, ni mogoče neutemeljeno omejiti;
31. poziva države članice, naj državljane Evropske unije bolje seznanijo z njihovimi pravicami in dolžnostmi ter prispevajo k temu, da bodo te pravice v enaki meri spoštovane tako v matični državi kot v drugih državah članicah;
32. opozarja, da je že v Lizbonski pogodbi predviden postopek za njeno revizijo, kot določa člen 48 PEU; poudarja, da je to uporabno orodje za nadaljnjo razširitev možnosti državljanstva EU; ugotavlja, da je od zadnje revizije Pogodbe minilo deset let, kar je eno od najdaljših obdobj brez pregledov v zadnjih desetletjih; meni, da izstop Združenega kraljestva iz EU jasno upravičuje za nov postopek revizije in je zanj edinstvena priložnost; predlaga, da se v ta namen skliče nova evropska konvencija.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	21.11.2018
Izid končnega glasovanja	+: 19 -: 1 0: 6
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Andrea Cozzolino, Pál Csáky, Miriam Dalli, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Evi, Takis Hadzigeorgiu (Takis Hadjigeorgiou), Peter Jahr, Rikke-Louise Karlsson, Svetoslav Hristov Malinov, Lukas Mandl, Notis Marias, Ana Miranda, Miroslav Mitrofanovs, Marlene Mizzi, Gabriele Preuß, Eleni Teoharus (Eleni Theocharous), Cecilia Wikström
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Urszula Krupa, Kostadinka Kuneva, Julia Pitera, Ángela Vallina
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Asim Ademov, Adam Szejnfeld, Mihai Țurcanu

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

19	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Cecilia Wikström
ECR	Urszula Krupa, Notis Marias, Eleni Teoharus (Eleni Theocharous)
EFDD	Eleonora Evi
GUE/NGL	Takis Hadzigeorgiu (Takis Hadjigeorgiou), Kostadinka Kuneva, Ángela Vallina
NI	Rikke-Louise Karlsson
PPE	Pál Csáky, Julia Pitera
S&D	Andrea Cozzolino, Miriam Dalli, Marlene Mizzi, Gabriele Preuß
VERTS/ALE	Margrete Auken, Ana Miranda, Miroslavs Mitrofanovs

1	-
PPE	Rosa Estaràs Ferragut

6	0
PPE	Asim Ademov, Peter Jahr; Svetoslav Hristov Malinov, Lukas Mandl Adam Szejnfeld, Mihai Țurcanu,

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	22.1.2019
Izid končnega glasovanja	+: 19 -: 3 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Gerolf Annemans, Mercedes Bresso, Pascal Durand, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Ramón Jáuregui Atondo, Alain Lamassoure, Jo Leinen, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Markus Pieper, Paulo Rangel, Helmut Scholz, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Barbara Spinelli, Josep-Maria Terricabras, Kazimierz Michał Ujazdowski
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Pervenche Berès, Ashley Fox, Sylvia-Yvonne Kaufmann
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Michael Gahler, Jarosław Wałęsa

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

19	+
ALDE	Maite Pagazaurtundúa Ruiz
GUE/NGL	Helmut Scholz, Barbara Spinelli
NI	Kazimierz Michał Ujazdowski
PPE	Michael Gahler, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Alain Lamassoure, Markus Pieper, György Schöpflin, Jarosław Wałęsa
S&D	Pervenche Berès, Mercedes Bresso, Ramón Jáuregui Atondo, Sylvia Yvonne Kaufmann, Jo Leinen, Pedro Silva Pereira
VERTS/ALE	Pascal Durand, Josep Maria Terricabras

3	-
ECR	Ashley Fox
ENF	Gerolf Annemans
PPE	Paulo Rangel

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani